

Cesta

2

2007

KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 5 Kč

Modlitba.....	3
Evangelium – dobrá zpráva o Ježíši Kristu	4
Velikonoční večere	6
Osobnost měsíce.....	7
Popletená roční období	8
Jak se Vítek naučil počítat	10
Výtvarně-literární soutěž	11
Biblická jména – B	12
Učíte se anglicky?	13
Soutěž o tři knihy	14
Zvířata a ptáci v Bibli	15
To je ten den	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Grafotechna Print s. r. o.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9,
 tel.: 234 092 851, e-mail: predplatne@predplatne.cz
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, přímo s distributorem.
 Ilustrace: G. Filčík, H. Rokytová, V. Švejnová, M. Marván, O. Bajusová
 P. Herold a archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Pane Bože,
děkuji ti za to,
že ne vždy mi plníš všechna moje přání.
Protože často si přeji něco,
co vlastně doopravdy ani nechci,
i když v tu chvíli mi to tak nepřipadá.
Naštěstí ty to poznáš hned.
Škoda, že něco takového neumí i mí rodiče.
Táta mi pořád dává nějaké dárky,
takže už z toho ani nemám tu pravou radost.
Zkus mu, prosím, trochu domluvit – mě neposlouchá.
Amen

Jidášova zrada a poslední večeře

Velebnější se sešli v domě jednoho z nich, který se jmenoval Kaifáš. Radili se, jak se Ježíše zbavit. „Musíme ho zabít!“ volali mnozí. Jiní však nabádali k opatrnosti: „Musíme to udělat lstivě, aby se lid nevzbouřil a nechtěl se nám pomstít.“

Radili se, radili, ale nedokázali vymyslet pořádný plán.

Pak k nim ale přišel jeden člověk a nabídl jim, že když mu zaplatí, pomůže jim zmocnit se Ježíše. Představte si, že to byl jeden z jeho věrných dvanácti učedníků! Byl to Jidáš Iškariotský. Za třicet stříbrných, které mu velebnější slíbili, se rozhodl Ježíše zradit. Jak to mohl udělat?

Byl totiž velmi zklamaný, že Ježíš nechce bojovat proti Římanům. Očekával od něj, že shromáždí armádu vzbouřenců, postaví se jí do čela, svrhne nadvládu Římanů a stane se novým židovským králem. Ježíš však věděl, že musí udělat něco jiného. Kdyby rozpoutal boj, bylo by zabito mnoho lidí, ale nic by se tím nevyřešilo. Lidé by se nenapravili, zůstali by stejní. Násilí plodí jen další násilí.

Jidáš to však nemohl pochopit, nedokázal se s tím smířit a vyrovnat. Bylo to pro něj takové zklamání, že se rozhodl jít k velebnějším a Ježíše zradit.

Jak jsme si již říkali, Ježíš s učedníky přišli do Jeruzaléma oslavit svátky Pesach. Součástí těchto svátků je také pesachová večeře, nebo se také říká hod beránka, který připomíná vyvedení Izraelců z egyptského otroctví.

Ještě než Ježíš s učedníky zasedl ke stolu k velikonoční večeři, učinil zvláštní věc. Opásal se starou zástěrou, vzal umyvadlo s vodou a všem učedníkům postupně umyl nohy. V té době totiž většina lidí chodila bosých nebo jen v řemínkových botách. Cesty byly velmi prašné, a tak měli všichni poutníci nohy špinavé od prachu. Když vešli do některého domu na návštěvu, bylo zvykem, že jim hostitel nechal umýt nohy. Jenže tuto práci vykonávala obvykle nějaká bezvýznamná služka, byla to tzv. špinavá práce, něco jako umývání nádobí.

A najednou se jí chopil Ježíš, jejich Mistr a Pán, jejich učitel, ten, který byl tak mocný a dělal zázraky, se takhle ponížil. To víte, že se nejdříve bránili, nechtěli, aby jim myl nohy. Bylo jim to trapné – jejich nohy byly zpocené, špinavé, jistě nijak vábně nevoněly. Ježíš jim však řekl: „Teď tomu nerozumíte, ale brzy to pochopíte. Myji vám nohy proto, abych vám ukázal, jak se máte chovat. Kdo

chce být první mezi všemi, ať se chová jako poslední – nechtějte vládnout ale sloužit. Pak vás Bůh odmění a budete spolu se mnou v jeho království.“

Potom se dali do jídla, ale pořád byli nějak zaražení. Ježíš jejich rozpaky ještě zvýšil, když najednou řekl: „Jeden z vás mne dneska zradí.“ Učedníci se zalekli. Jeden po druhém se ho ptali: „Jsem to snad já?“ I Jidáš se ho takhle zeptal, i když už byl domluvený s velekněžími. Ježíš mu odpověděl: „Ty sám jsi to řekl.“ Věděl to samozřejmě velice dobře, že to je Jidáš, stejně jako věděl, jak se ta zrada uskuteční. Neudělal však nic proti tomu, protože to všechno se muselo stát.

Když jedli, Ježíš vzal chléb, požehnal ho a dával učedníkům se slovy: „Vezměte, jezte, toto je mé tělo.“ Pak vzal kalich, vzdal díky a podal jim ho se slovy: „Pijte z něho všichni. Neboť toto je má krev, která zpečetuje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů.“ Učedníci nechápali přesně, co to znamená, ale tolik pochopili, že se tu děje něco velmi významného. Ježíš ještě řekl: „Toto je naposledy, co s vámi piji víno. Příště ho s vámi budu pít až v království svého Otce.“ Tak se s nimi vlastně loučil.

Ježíšova slova o tom, že chléb je jeho tělo a víno jeho krev, se označují jako ustanovení večeře Páně a duchovní je říká při každé bohoslužbě, kdy je tato svátost vysluhována. Tak jak Ježíš řekl, si totiž křesťané stále připomínají jeho obět tím, že jedí chléb – při bohoslužbě ve formě oplatky – hostie, a pijí víno – nebo je oplatka do vína namočena. Co to znamená, že je víno krví a chléb tělem?

Izraelci věřili, že když někdo udělá něco špatného, čím Boha rozhněvá, může si ho usmířit tím, že za sebe obětuje nějaké obětní zvíře – nejčastěji beránka. Proto bylo také nádvoří jeruzalémského chrámu plné obchodníků s obětními zvířaty – přicházeli sem lidé vykoupit se ze svých hříchů. Pán Ježíš tím, že se dobrovolně vydává velekněžím a dobrovolně umírá, obětuje se za nás za všechny jako takový obětní beránek. Křesťané věří, že svou smrtí všechny lidi vykoupil a navždy pro ně usmířil Boha a tím jim získal věčný život v Božím království. V tom spočívá jeho spasení lidí – proto se mu též říká Spasitel nebo Vykupitel. A tuto jeho obět si stále připomínáme ve formě svátosti večeře Páně – tím, že jíme chléb a pijeme víno, si připomínáme, že Kristus za nás zemřel a prolil svou krev.

Připravila Jana Krajčířková

Víte, jak má vypadat správná pesachová večeře? Pokud poznáte, které věty jsou pravdivé, získáte správná písmenka do tajenky. Řešení si můžete zkontrolovat na str. 14.

1. Večeře se smí účastnit jen obřezaní. (H)
2. Služebníci k ní nejsou pozvaní. (K)
3. Hlavním chodem je beránek – malé jehně nebo kůzle. (O)
4. Musí být pečený, nic z něj se nesmí uvařit. (D)
5. Musí se sníst celý. (B)
6. Co zbude, zakope se na zahradě. (L)
7. Každá jeho kost musí být zlomena. (I)
8. K beránku se jedí nekvašené chleby. (E)
9. V domě nesmí zůstat nic kvašeného. (R)
10. Pije se pivo. (S)
11. Jedí se hořké byliny, které symbolizují hořkost egyptského otroctví. (Á)
12. Na stole by však nemělo chybět také něco sladkého, což připomíná naději zaslíbené země. (N)
13. Vařená vejce symbolizují plodnost zaslíbené země. (K)
14. Večeře se jí v klidu a rozvážně. (H)
15. Stolovníci jsou opásaní a s holí v ruce. (A)

Matěj KOPECKÝ

(* 24. 2. 1775 Libčany, + 3. 7. 1847 Koloděje nad Lužnicí) – český loutkář

Ve dnech, kdy Libčanami na Královéhradecku táhli vzbouření selští rebelové, narodil se tu kočovnému loutkáři Janu Kopeckému syn Matěj. V mládí získal jen nepatrné vzdělání. V roce 1795 se oženil a usadil v jihočeských Miroticích. Se svou ženou, dcerou pláteníka, se živil nejprve kočovným kramářstvím. Ale pouta rodinné tradice byla příliš silná. A tak v roce 1797, poté co získal svou první loutkářskou licenci, se pokusil využít zkušenosti získané od otce. Záhy však do jeho života zasáhly napoleonské války, v nichž bojoval v letech 1797–1808. Po propuštění z armády se živil jako cestář, kramář i jako hodinář. Teprve v roce 1820 se vrátil k loutkoherectví, kterému se pak věnoval až do své smrti. Loutkám zůstali věrní i jeho čtyři synové, vnučka Arnoštka Kopecká a jeho potomci hrají loutkové divadlo dodnes.

Dochovaná data ze života Matěje Kopeckého jen spoře osvětlují jeho životní osudy. Nicméně alespoň vyvracejí tradované legendy o zámožném mirotickém měšťanu, kterého teprve zhoubný požár města (1811) přiměl, aby se s loutkami vydal na pouť českým venkovem. I když byl později Matěj Kopecký označován jako "patriarcha" českého loutkářství, je historickou skutečností, že společně s ním v té době působila celá řada loutkářských rodů (Maiznerové, Kočkové, Viničtí a další). A ti všichni společně se podíleli na formování českého lidového loutkářství. Jejich historický význam byl nesporný – pro většinu lidového publika byli jedinými nositeli české divadelní kultury. Zprostředkovávali divákům také nové myšlenky osvícenství i národního obrození.

(ad)

„Mami, kdy už konečně bude sněžit?“ ptal se mrzutě Míša, kterého už ta letošní zima–nezima skutečně nebavila.

„Je to opravdu nepříjemné,“ souhlasila maminka. „Skoro mi to připomíná ten rok, kdy se roční doby pohádaly a pomíchaly se mezi sebou, takže z toho byl pěkný zmatek.“

„To už se někdy dřív stalo? A kdy? Povídej! Jak to bylo?“ Míša na chvíli zapomněl na mrzutost a hořel nedočkavostí, aby si vyslechl nový příběh.

„To už je strašně moc dávno,“ začala vyprávět maminka. „To ještě nebyl na světě ani tvůj dědeček, jemu to vyprávěl jeho děda a já to mám zase od něj. Tehdy byly zimy pořádně tuhé, ne jako dneska. Mrzlo a všude napadaly metry sněhu. Lidem často zapadla do sněhu celá chalupa a ven se dostali až na jaře. Jenže toho roku se stalo něco nečekaného.“

Přešel podzim, už se pomalu blížily Vánoce, ale zima ne a ne začít. Místo ní jakoby se hlásilo jaro. Příroda, která se nedávno uložila ke spánku, se zase začala zmateně probouzet. Stromy kvetly, medvědi vylézali z brlohů, ptáci se vraceli z teplých krajů...

Tak to šlo až do února a pak najednou, když už to nikdo nečekal, udeřila

zima vši silou – mráz, sněhové vánice, no všechny ty škody si ani neumíme představit.

V květnu ale zase jako by mávnul kouzelným proutkem – během týdne začalo být vedro jako uprostřed léta, sníh okamžitě roztál a přišla povodeň. A aby toho nebylo málo, po horkém létu, světe, div se, nastalo místo podzimu jaro!

No byl to zmatek, to mi věř! A dědeček Vávra už se na to nemohl dál dívat. Vzal hůl a vypravil se na vysokou horu, kde věděl, že roční období spolu bydlí. Když tam došel, zaklepal na vrata. Otevřela mu zima, která právě měla prázdniny, a uvedla ho dovnitř, kde seděli podzim a léto. Jaro bylo venku a pracovalo.

Dědeček slušně pozdravil, přece jen je lepší se chovat uctivě, pak ale celkem zostra začal. Jak prý si to představují, vždyť celý rok je všechno přeházené, příroda je úplně zmatená, všechno zničené...

Tři roční doby jej mlčky poslouchaly a když domluvil, zima pravila:

„My víme, dědečku, že je to velmi zlé. Je nám to moc líto a věř, že už se to nestane. Před rokem k nám přišel nějaký chasník a začal nám, každému zvlášť, říkat, jak je ten který nejdůležitější ze všech a že by měl mít před ostatními přednost. Nakonec jsme se pohádali, poprali, přetlačovali se o to, kdo kdy půjde ven – kdo zrovna vyhrával, ten vyběhl, ať byl jakýkoliv měsíc.“

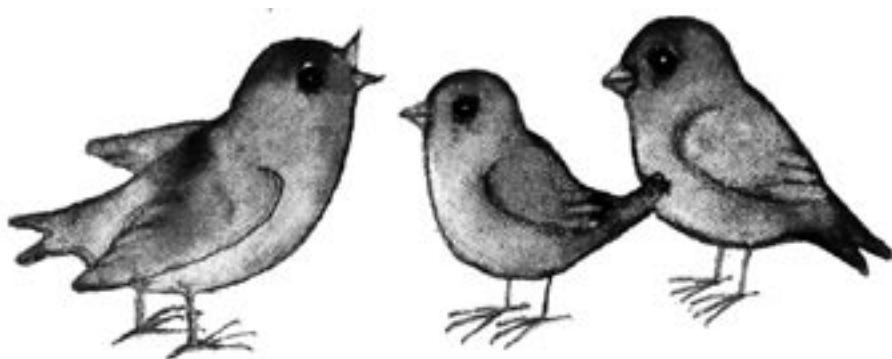
Jdi, dědečku, prosíme, domů a všem lidem vyříd' naši omluvu. Vypravuj jim náš příběh jako varování, ať se nikdy nikým nenechají takhle ovlivnit, zlý jazyk může znepřátelit i nejlepší kamarády. Slibujeme, že jsme se poučili a už nikdy se to nebude opakovat.“
“Tak jak je možné, že se to stalo znovu?“ zeptal se Míša.

„Obávám se, že tentokrát za to roční doby nemohou, Míšo. Teď je to asi naše vina, nás lidí. Nevážíme si přírody a ničíme ji a narušujeme její přirozenou rovnováhu. A protože jedna věc navazuje na druhou, když se to pokazí na jednom konci, na druhém se to projeví ještě mnohem silněji.“

„A dá se to ještě zastavit?“

„Snad ano, ale to by museli všichni chtít. Tohle je jenom varování.“

Jana Krajčířková

Jedna –
stará bedna.

Dvě –
straky na vrbě.

Tři –
vrabci v povětří.

Čtyři –
smutní výři.

Pět –
usměvavých tet.

Sociální odbor Úřadu ústřední rady ČČSH vyhlašuje výtvarně-literární soutěž (obrázky, koláže, modely, plastiky, povídky, básničky, pohádky... libovolné velikosti, rozsahu či formy).

Témata:

1. Pohádka o veliké řepě
2. Biblický příběh – podobenství o milosrdném Samařanu (L 10,25–37)
3. Obecné téma: Kdo je můj bližní a proč mu pomáhat

Věk: do 15 let (ukončený 15. rok v roce 2007), dolní věková hranice není omezena.

Termín: 13. dubna 2007

Adresa: Sociální odbor, Úřad ústřední rady ČČSH, Wuchterlova 5,
Praha 6-Dejvice, 166 26

Vyhodnocení proběhne do konce dubna 2007, do konce května budou účastníci kontaktováni organizátory.

Z došlých děl je plánována výstava – podrobnosti budou uveřejněny na webových stránkách www.ccsch.cz a v Českém zápase.

Bilha (Gn 30,3) – Otrokyně Jákobovy ženy Ráchel, kterou mu dal, aby s ní měl syny. Narodili se jí Dan a Neftalí.

Benjamin (Gn 35,24) Nejmladší z dvanácti Jákobových synů. Spolu s Josefem byli synové jeho nejmilejší ženy Ráchel, proto je miloval nejvíce ze všech.

Balák a Bileám (Nu 22. kapitola) – Balák byl moábský král, který si zavolal proslulého věštce Bileáma, aby prokrel Izraelce, protože z nich měl strach. Hospodin to Bileámovi zakázal. Balák však naléhal dál, tak nakonec Bileám na své oslici vyrazil. Místo prokletí však od něj Izraelci dostali požehnání.

Bárák (Sd 4. kapitola) – Jeden z izraelských soudců, který spolu s prorokyní Debórou na hoře Tábor porazil Kenaance.

Bóáz (Rút) – Byl to příbuzný Noemi, která odešla se svým mužem a dvěma syny do Moábských polí. Synové se oženili, ale postupně všichni tři mužové zemřeli a Noemi se rozhodla vrátit domů. Její snacha Rút ji doprovázela. Sbírala klasy na Bóazově poli a on se s ní nakonec oženil.

Batšeba (2 S 11. kapitola) – Manželka vojáka Urijáše, po které zatoužil král David. Aby se s ní mohl oženit, nechal jejího muže zabít v bitvě.

Bartoloměj (Mt 10,3) – Jeden z dvanácti Ježíšových učedníků.

Barnabáš (Sk od 13. kapitoly) – Spolu se Saulem (Pavlem) jej Hospodin vyslal na první velkou misijní cestu.

5. Výročí naší církve

Možná víte, že naše církev byla založena v lednu 1920. Znáte také historii jejího vzniku? V Římskokatolické církvi byla skupina kněží, kteří v církvi chtěli zavést některé reformy. Jednou z nich bylo například užívání českého jazyka během bohoslužby. Jak můžete uctívat Boha, když nerozumíte liturgii? Byli však papežem odmítnuti. Rozhodli se proto založit novou církev. Stalo se to 8. ledna 1920. Několik dní předtím byla slavena první vánoční mše v češtině v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze.

6. Our Church Structure (the first part)

According to the church Constitution the highest authority in the church has its assembly. Its members are all pastors of the church and lay representatives, elected by each congregation. When the assembly doesn't sit, the church as a whole is administered by the church council, which sits at least twice a year. Members of the council are elected by diocese assemblies, in parity pastors and lays. The church has five dioceses in the Czech Republic and one in Slovakia. In every diocese the highest decision making body is the diocese assembly which meets at least once a year. Members of the assembly are similarly pastors and lay representatives of congregations from the diocese. Each congregation has its own assembly as well which also meets at least once a year. Members are all church members in the congregation.

Slovíčka

constitution	ústava	to be administered....	být řízen(-a)
authority; body	orgán	church council.....	církevní
assembly	sněm	zastupitelstvo
member.....	člen	diocese assembly	diecézní
lay representative ...	laický delegát,	shromáždění
	zástupce	in parity	paritně
elect	volit	(stejný počet duchovních a laiků)	
congregation.....	náboženská	diocese	diecéze
	obec	assembly of congregation...	
to sit.....	zasedat	...shromáždění náboženské	obce

Milé děti, tentokrát budete k soutěži potřebovat ekumenický překlad Bible, knihu Ester. Vidíte samá čísla. Nejprve je seřadte od nejmenšího k největšímu – vždy nejprve podle prvního, potom podle druhého. Podle takto seřazených čísel hledejte písmenka – první znamená kapitolu, druhé verš, třetí slovo a čtvrté písmeno. Pokud se do nich nezamotáte, pošlete nám tajenku do poloviny března a máte šanci vyhrát jednu ze tří knih!

7,5,5,5

4,2,5,3

2,7,1,8

1,1,2,1

2,19,6,2

3,13,3,6

5,3,7,2

3,10,6,3

6,10,1,1

2,15,5,3

1,5,3,1

4,14,11,1

Blahopřejeme výhercům soutěže z prosincového čísla (tajenka: Přejeme ti požehnané Vánoce), kteří zvládli osmisměrku vyluštit i přes 2 chyby, za které se omlouváme (2x slovo dárky a noc)

Kristýna Mejsnerová z Horní Kalné
Dia Vatillová z Velkého Oseka
Anetka Petránková z Kolína

Další zvířata, ptáci a hmyz

Tímto číslem se prozatím se zvířaty a ptáky rozloučíme. Na závěr si připomeneme ještě několik dalších, o kterých jsou v Bibli zmínky, i když výčet nebude samozřejmě úplný. Tak například v knize Exodus, která popisuje vyjití Izraelců z Egypta, je popisováno deset ran, které Bůh seslal na Egyptány. Byli mezi nimi také žáby, komáři, mouchy a kobylky.

Již jsme se zmiňovali o tom, že podle Hospodinova zákona mohli Izraelci jíst jen takzvaná čistá zvířata, to jest přežvýkavce s rozdělenými kopyty. Mezi nimi jsou kromě těch, o kterých jsme již mluvili, uváděni např. jelen, gazela, daněk, kozorožec, antilopa díšon, tur stepní a divoká koza. Z nečistých zvířat jsou kromě velblouda a vepře výslovně uvedeni zajíc a daman. Také mnoho ptáků je nečistých: orel, orlosup, luňák, jestřáb, havran, pštros, sova, racek, sokol, volavka a další (Dt 14. kapitola).

Nesmíme také zapomenout na kohouta, který zakorhal oné osudné noci, co Petr třikrát zapřel Pána Ježíše (např. L 22,54–62).

Na několika místech se objevuje kůň, je to zvíře, na kterém se většinou vyraželo do boje. Koně se objevují také ve Zjevení Janově (6,2–11).

Jedno z nejběžnějších domácích zvířat, pes, je také v Bibli zmiňován, ovšem spíše v negativním smyslu – např. „Jako se pes vrací ke svému zvratku, tak hlupák opakuje svou pošetilost.“ (Př 26,11) nebo „Copak jsem pes, že na mě jdeš s holí?“ (1S 17,43). A například kočku jsem v Bibli vůbec nenašla.

Je to samozřejmě dáno prostředím a kulturou, ve které Izraelci žili. Takže tu těžko můžeme najít třeba lední medvědy, tuleně nebo slony. Přesto se Bible různými zvířaty, ptáky i hmyzem jen hemží, takže jistě nebylo na škodu si jich povšimnout trochu blíže.

Od příštího měsíce se podíváme zase na rostliny, které lze v Bibli najít.

Jana Krajčířková

D A

1. To je ten den, A⁷ to je ten den, kte-rý Pán nám dal, kte-rý

Pán nám dal, ra-duj - me se, ve-sel - me se, pěj-me

D G

pí - sně chval, pěj-me pís - ně chval. To je ten den, kte-rý

D D

Pán nám dal, ra-duj - me se, pěj-me pí - seň chval.

A A⁷ D

To je ten den, to je ten den, kte-rý Pán nám dal.

2. Dnes je ten den, dnes je ten den,
 který Pán nám dal, který Pán nám dal,
 radujme se, veselme se,
 pějme písně chval, pějme písně chval.
 Dnes je ten den, který Pán nám dal,
 radujme se, pějme písně chval.
 Dnes je ten den, dnes je ten den,
 který Pán nám dal.

